

is zienderoogen zóó veranderd, dat ge er soms nauwlijks het oude puritanisme in herkent. Wie nu nog de cultuur wil uitsnijden uit het leven, zou zich moeten bedienen van een operatiemes, dat op een slagzwaard lijkt. Maar die absolute breuk eischt God van zijn strijdend bondsvolk niet. Een zekere „vermenging” met de wereld verbiedt Gods Woord u niet, „anders zoudt gij moeten uit de wereld gaan” (1 Cor. 5:10). En Jezus heeft ook niet geboden, dat de Vader u uit de wereld wegneemt, maar Hij heeft voor u gevraagd het geestelijk wonder, dat gij in de wereld, in arbeid, wetenschap, cultuur en kunst, bewaard zoudt blijven van den booze.

De christen is niet een mensch, die uit pure ontkenning en onthouding leeft. Hij is een mensch, de mensch van God, die de wereld liefheeft, omdat Hij ze schiep en sierde, hij is de discipel van Jezus, die zijn deel bruist in de water-vaten, en met dit tekenend wonder zijn Messias-loop begon.

De principale omkeer, die Gods kracht in het menschenhart voltrekt, is niet het sterven aan het leven, maar het doodenvoor de zonde. Bekeering is herschepping tot het leven, tot al het leven, ook de kunst... de kunst, geen muze, voor wie wij het afgodisch altaar bouwen, maar een goede gave, die tot ons afdaalt van der lichten Vader!

Zonder farizeeschen trots mag hier de erkenning staan, dat de gereformeerde religie in de praktijk ook te dien opzichte zich als een kerngezond christendom heeft geopenbaard. Zonder wij de kleine groepjes mysticisten uit, die hier en daar, maar dan ook schier alleen in kleeding en gesprekstoon, een zekere wereldschuwheid toonen, zoo kan getuigd, dat de gereformeerde christen zich zuiver hield van ascetisme. Het is soms of hij gezeten heeft als model voor de van levenslust stralende doeken van een Van der Helst, die u in het rijksmuseum tot even bewonderend toeven dwingen.

Ge ziet onze christenen alom midden in het leven, bouwende aan het leven, genietend van het leven. Ze wemelen mee in de drukke straten der cultuurstad; ze koopen en verkoopen wat niet enkel noodzaak, maar ook weelde is, ze zijn in kleeding niet te onderscheiden van den „modern menschen”; ze zitten mede aan waar bloemen geuren en feestlichten branden; ze strijden mee tot verbetering van het sociaal bestaan, ze dragen wapenen voor het vaderland, beoefenen wetenschap, ze doen zelfs mede aan wat van alle aardsch gedoe de vuilste kanten heeft: de politiek!

Nu wil ik vragen, om wat reden de christen, om zijn christen-zijn, een uitzondering maken zou voor dat ééne, waarvan hijzelf erkent, dat het goddelijke gratie is: de kunst!

Onthouding van de kunst zou immers voor een zóó midden in de wereld levend, en door duizend levensvezelen aan de wereld, zij het ook uitwendig, vastgegroeide, christen niet anders dan inconsequentie zijn!

Zeer zeker, maar dan zeg ik: In dit opzicht is een groot deel van ons christenvolk inconsequent... indien gij het beoordeelt naar de praktijk van het leven.

De theorie is zuiver... het beginsel goed... In het vaandel staat nog altijd de spreuk van de „eere Gods op elk terrein”, en niemand protesteerde, toen Dr. Kuyper in zijn oraties speciaal tusschen het calvinisme en de kunst een levensverband eischte, het volk juichte hem toe, toen hij in zijn geweldige rede over Bilderdijk (zelve een kunststuk) voor een reformatie der kunst profetisch getuigde, maar in de werkelijkheid blijft ons volk in deze „goddelijke roeping” onmachtig, ten deele onwillig, — voor alle andere aardsche roeping heeft het een gezonden ijver, voor alle andere geoorloofde genieting een gullen lach, maar voor de kunst schijnt er bij velen een heimelijke schuwheid te heerschen; er zijn er, die schrikken bij het woord „concert”, en huiveren voor al wat het insigne „roman” draagt, gelijk een schichtig paard deinst voor een onbegrijpelijk ding aan den weg.

En waarom?

Ja, ten deele is de kunst-phobie zeker een uitvloeisel van doodgewone geestesarmoede of onwetendheid. Daar zijn menschen, die op de kunst smalen, omdat de druiven der kunst hun te hoog hangen, en dan ligt er zekere bevrediging in om te zeggen: ze zijn zuur!

En anderzijds is de kunstschuwheid te verklaren uit een echte, eerlijke, vreeze om te komen onder een macht, die de ziel weerloos maakt tegenover de „wereld”, en fruikt in de ontplooiing van het innige leven met God.

B. W.

ONDERWIJS EN OPVQEDING.

De nood van de rijpere jeugd.

II.

Inhoud eerste artikel. De aandacht is in onze beschouwingen vooral gewijd aan de rijpere jeugd, waaronder in het algemeen verstaan worden onze jongelingen en jongedochters van 16 à 17 jaar en daarboven. In verband met de geestesgesteldheid ontdekten wij onder hen in het Gereformeerde leven, gelijk zich dat kerkelijk en in vereniging openbaart, drie soorten: a. die ethisch denken en gevoelen, gelijk Ds. Notelbos (niet groot in getal);

b. die vooruit willen, zonder de oude paden daarbij te verlaten; c. die of in radicalisme of in scepticisme ten ondergaan.

Het Vereenigingsleven der rijpere jeugd, waarbij wij in deze artikelen meer bijzonder bedoelen onze jongelingen (over onze jongedochters hopen wij later nog wel eens te schrijven), concentreert zich hoofdzakelijk in de Jongelingsvereniging. Daarnaast bestaan de zangverenigingen, de reciteerclubs en de slechts sporadisch voorkomende verenigingen, die aan de beoefening van de sport doen en daarbij op Christelijken grondslag staan naar het woord des Apostels: „Gij zijt duur gekocht; zoo verheerlijkt dan Gode, beide in uw lichaam en ziel, welke Godes zijn”.

Welnu, onze Jongelingsverenigingen vooral in de groote steden zijn nog niet, waar ze wezen moeten, nóch wat haar aantal betreft, noch wat haar wijze van werken aangaat.

Wat het aantal betreft. De Nederlandsche Bond van Jongelingsverenigingen op Gereformeerden grondslag is goed en krachtig georganiseerd, naar getuigenis van de overzijde zelfs de best georganiseerde Bond in ons vaderland. Daar is strijd en worsteling voor noodig geweest; arbeid, inspanning en moeite heeft het gekost. Tegenwerking moest gebroken, lauwhed overwonnen, veler sympathie gewonnen worden. Maar de Bond nu staat nu staan met haar pl.m. 800 verenigingen, verspreid over ons gansche land, die tezamen ongeveer een 18000 leden tellen. Haar hulporganen, Ringen en Afdelingen, doen uitnemende diensten voor het werk, de actie. De „uitbouw” actie mocht financieel een resultaat opleveren, dat verbazing wekte in den kring der tegenstanders, met name in die der S.D.A.P., een resultaat, dat tot dank aan God stemde, die het werk met Zijn zegen kroonde. Een f150.000 werd bijeengebracht! Gevolg daarvan is, dat de Bond nu een Bondsgebouw te Amersfoort heeft, waar het Bureau met al den aankeve van dien huist. De Voorzitter van den Bond, we zullen hem nog maar noemen „dominé Vonckenberg”, is Directeur en geeft zich nu geheel aan dezen arbeid. 't Personeel op het Bureau verzorgt de administratieve zijde van heel het werk. Het Bondsbestuur werkt krachtig mede door in den laatste tijd met name het Methodiek-vraagstuk voor de Vereenigingen op te lossen en aan te geven, hoe op de beste wijze gearbeid kan worden op de Vereenigingen. De lijnen zijn getrokken voor de vakken Gewijde Geschiedenis en Maatschappelijke Onderwerpen. Binnen niet al te langen tijd volgen de behandeling der Geloofsbelijdenis en der Geschiedkundige vakken. Daarbij is de plaatselijke uitbouw voor het Vereenigingsleven ter hand genomen en zal straks een rapport daarover licht verspreiden, zoowel wat de richting betreft, waarin het Vereenigingsleven zal moeten gaan op het platteland als in de steden, die elk hun eigenaardig karakter en hun eigen behoeften hebben. En last not least, pogingen worden aangewend om de Bonden en Vereenigingen, die zich met de jeugdorganisatie in Gereformeerden zin bezighouden, in conferentie bijeen te brengen om te onderzoeken, wat in onzen tijd gebiedt wordt voor de rijpere jeugd, zoowel voor knapen als meisjes, voor jongelingen als jongedochters en de lijnen te trekken, waarlangs de actie zal moeten gaan. Federatief verband tusschen onze Jeugdbonden achten wij dan ook geboden, dringend noodzakelijk zelfs.

We zijn dus dankbaar voor hetgeen reeds verkregen is. Maar toch, we zullen geen tegenspraak opwekken, wanneer wij constateeren, dat we nog niet op onze lauweren kunnen rusten. Verre van daar. Nieuwe krachtsinspanning wordt van allen, van de jongeren, maar ook van de ouderen gevraagd. We wijzen daartoe maar alleen op het aantal leden onzer Jongelingsverenigingen tezamen. We zijn nog maar ter helfte gekomen van de verwezenlijking onzer idealen. Onze Vereenigingen tellen nog geen 50 pct. van het aantal jongelingen der Gereformeerde Kerken in ons vaderland. Dit roept ons tot krachtige en intensieve propaganda op, om ook de andere 50 pct. op te eischen voor de Vereeniging. Laten wij de cijfers noemen, dor, maar welsprekend. De Kerk van Amsterdam tellt, naar de gegevens van het „Handboek der Gereformeerde Kerken” voor het jaar 1920, ongeveer 22000 leden. 't Aantal leden der Jongelingsverenigingen 367. De toename was op het geheel niet veelbetekenend. De kerk van Rotterdam, Charlois, Kattendrecht, Feijenoord, Delfshaven en Kralingen medegerekend, telt pl.m. 34000 leden. Aantal leden der J. V. pl.m. 530. Utrecht's kerk heeft 8000 leden ongeveer. Aantal leden der J. V. pl.m. 120. De plaats mijner woning telt eene Gereformeerde kerk van ruim 1400 leden. En de Jongelingsvereniging ziet als haar leden ingeschreven een 70-tal. En nu heb ik toch buiten allen twijfel het feit geconstateerd, dat lang niet allen, die van Gereformeerden huize zijn, hun plaats innemen op de Jongelingsvereniging. Wanneer wij, zooals wij reeds deden, van een 50 pct. spreken, die als lid zijn ingeschreven, zullen wij niet te hoog schatten. En hoeveel van die 50 pct. behooren tot de werkende leden, hoeveel van die 50 pct. moeten gerekend worden tot „de muurbloemen”?

Wat mogen dan toch wel de oorzaken zijn van dit droeve verschijnsel?

Men wijst ons op de ouderen, die soms zoo weinig voelen voor de jongeren, die van hun actie weinig verstaan, van het belang onzer Vereenigingen niet overtuigd zijn, hun steun onthouden, ja, soms heimelijk tegenwerken. Zijn de jongelingen van de Vereeniging niet dikwerf lastig, waanwijs, pedant, onbarmhartig in de critiek. En als daarbij op de Vereenigingen allerlei vraagstukken behandeld worden, waarvoor Eerwaarde, Zeergeloerde, Hooggeleerde en Welodelgestrengte Heeren nog terugdeinzen hun opinie kenbaar te maken, maar die op de Vereeniging in een tiental minuten, op zijn hoogst een half uur finaal uitgemaakt worden, dan ligt het oordeel, lang niet malsch gereed. En daaruit is het te verklaren, dat men niet medeleeft met de J. V., de ouders hun kinderen niet aansporen te doen wat hun plicht is in hun leeftijd: zich aan te sluiten bij de Vereeniging. Geheel verkeerd van zulke ouders: men werpt met het badwater het kind weg. We hopen op de werkwijze der Vereenigingen later terug te komen. Maar wat het eerste punt betreft, het volgende: Ik stem het toe, er zijn jongelingen, die pedant en waanwijs zijn. Maar ik durf ook te zeggen, en ik steun daarbij op eigen ervaring, dat, wanneer men zich met onze jongelingen persoonlijk inlaat; wanneer men toont in woord en daad met hen te „voelen”, men ook op hun liefde kan rekenen en op hun medewerking kan staat maken. Juist, omdat de ouderen soms uit de hoogte neerzien op de jongeren, zien de jongeren weer uit hun „hoogte” met een zekere verhevenheid op de ouderen neer. De jongeren zijn bij de ouderen te vooruitstrevend, de ouderen bij de jongeren te conservatief. Dat is een „afschuwelijk misverstand”. Beiden hebben zich dan te corrigeren, elkander te leeren verstaan, want beiden hebben elkander nodig.

Men wijst ons op de Kerk als oorzaak, dat lang niet al onze jongelingen toegetreden zijn als leden der J. V., maar vele een lauwe houding openbaren, of zelfs van tegenwerking blijf geven. Ik zal dit niet ontkennen. Ik constateer het niet te weerspreken feit, dat er ook nu nog dikwerf over te klagen valt. Daar zijn kerken, die de teekenen der tijden verstaan en die zich bijzonder met het opkomend geslacht bezighouden, niet alleen met het catechetisch onderwijs, maar ook met het Vereenigingsleven, door kerkelijk toezicht, door jeugdonderling enz. enz. We denken aan Leeuwarden, waar de heer O. L. Veerman gezegend werk doet, aan Friesland in zijn geheel, waar reeds meer dan 40 ouderlingen zijn, die speciaal voor en met de rijpere jeugd arbeiden. We denken aan Amsterdam, dat een teeken van frisch leven gaf door eene Commissie uit den Kerkeraad te benoemen, die met de organisatie in nader contact zal treden om te spreken over een meer innig en vruchtdragend verband tusschen Kerk en rijpere jeugd. En er is nog meer te noemen. Als het niet onbescheiden is, wil ik wijzen op Almelo, waar des winters een twee- à drietal vergaderingen met de rijpere jeugd worden gehouden onder leiding van den predikant, waar de vraagstukken behandeld worden, die op de catechisatie moeilijk kunnen besproken worden, vergaderingen, die rijke vrucht afwerpen en waarop wij in ons volgend artikel zullen terug komen. Maar bij al het goede, dat wij dankbaar constateeren, moet ook gezegd worden, dat soms nog te klagen valt over weinig medeleven en weinig medewerken vanwege de Kerk als officieel lichaam met de jongelingen en hun Vereenigingsleven. 't Gebed wordt op den Rustdag opgezonden voor allen nood der Christenheid. Wordt daarin de jongeling (en ook de jongedochter) niet vaak vergeen? Hebben zij geen nood? Wordt er wel in voldoende mate in de prediking gedacht aan de behoefte van jongeling en vereeniging. 'k Wensch geen speciale „jeugdpreken”, evenmin als speciale „sociale preken”. Een enkele maal is dat goed, ja noodzakelijk.

Maar Gods Woord moet toch licht geven op alle terrein des levens, ook over dat van den jongeling, ook in de prediking des Woords. Wordt bij het huisbezoek naar de zaken van den jongeling altijd een naarstig onderzoek gedaan, altoos naar de behoefte van den jongeling gesproken? En hoe staat het met het Kerkelijk Toezicht? Door wat oorzaken ook, het is in de praktijk veelszins een mislukking geworden. En ten slotte is ook een van de oorzaken geworden de massaliteit der kerken in de groote steden. Men kan niet voldoende toezicht houden. Men kent elkander of in het geheel niet of zoo weinig. 't Veld, dat betreden moet worden, is zoo uitgebreid; 't werk voor den kerkeraad zoo omvangrijk; de arbeid van den predikant niet te overzien; het getal der Dienaren des Woords daarbij te klein.

Men wijst ons op de Vereenigingen en de jongelingen zelve. Dat wordt ook gedaan door de jongelingen, die lauw zijn en voor de actie en hun roeping niets gevoelen. Voorzeker, 't is een doekje voor het bloeden, een vijgeblad om eigen schuld en verzuim te dekken. Maar een deel der critiek is gewettigd. 'k Heb als predikant wel eens enkele vereenigingen bezocht, vroeger als secretaris der Zuid-Hollandsche Afdeling vanzelf meer. En 'k heb mij er wel eens zeer verveeld. Men richt de vergaderingen droog in. Men slaagt niet altoos in de keuze van een voorzitter, van wien in dezen zooveel afhangt, wat bekwaamheid en tact betreft.

Men de de de de legt ders van te la lect en de E teng den war van ove ver in Ze sma op r wein delij M mee gaar ik v kom Z met niet niet onde beid Aan brac zien A PRIN A D Oct form inge bij moe Ohb „He artid dus te s leny bes voor Ik ven besc slecl Schu te w en r werj D onaf gere de hee! Bab Kon door ook ren O ooge woo goed Gij der van heid te e op aang weni D zijn was Rutz bij dent opge O dale dat die aang geen zich Het opge in t rafe null sche